

VÄSTERNS FÖRSVAR

Under redaktion av brigadgeneralen, militärskribenten och parlamentsledamoten J. G. Smyth har en samling fristående och självständiga inlägg publicerats om västerns försvar (*The Western Defences*, Allan Wingate, pris 12/6 shilling). Boken är av stort intresse, inte minst därför att den innehåller bidrag från skilda nationer och politiska riktningar; det enda gemensamma för författarna är sakkunskapen och viljan att lösa västerns försvarsproblem genom samverkan mellan de hotade folken. Förordet är skrivet av förre belgiske konseljpresidenten Spaak; Frankrike representeras av förre konseljpresidenten Paul Reynaud och publicisten Jean Allary, USA av flyggeneralen Carl Spaatz, England av Smyth, generalerna-journalisterna Martin och Horrocks samt parlamentsledamoten Edelman, Tyskland av generalen von Geyr von Schweppenburg och statsvetenskapsmannen Michael Freund. En plats för sig intar Norman Mailer (författare till "De nakna och de döda"), vars egenomliga — varmhjärtade och förvirrade — uppsats avslutar arbetet. En mera saklig, ärlig och allsidig belysning av dessa frågor lär det vara svårt att finna, och man vill hoppas att boken snabbt överföres till svenska.

Enighet råder om att Ryssland, såvida inte alltför starkt motstånd bjudes, kommer att fortsätta sin expansion och att Västeuropa ligger i den omedelbara farozonen. Mot de minst hundra divisioner som Ryssland efter ytterst korta förberedelser kan kasta mot västern krävs en försvarslinje, bemannad av minst femtio — enligt en författare hundra — divisioner och med väldiga reserver i beredskap. Enligt flertalet inlägg är det en självfallen sak att tysk medverkan krävs för ett effektivt försvar. Det framhålles att försvarslinjen inte får bli ett slags fästningslinje — en ny Maginotillusion måste undvikas — utan innefatta ett rörligt försvar inom ett brett område.

Dessa rent militära översväganden innehåller knappast nå-

got nytt, utom i detaljer, som här inte kan diskuteras. Av större intresse är de svar som ges på andra frågor. Varför angriper inte Ryssland medan västförsvaret är under uppbyggnad? När kan risken antas vara störst för ett ryskt angrepp?

Att Ryssland inte redan angripit eller nu angriper anses bero på en rad faktorer (bristande industriella förberedelser, åderlåtningen under kriget, västerns större krigspotential), men framför allt på atombomben. Den synpunkten framförs av alla de militära författarna. Atombomber kan, skriver general Spaatz, för närvarande fällas var som helst i Ryssland, och han instämmer i Churchills ord: "På detta faktum vilar i dag världsfreden." För att atombombens avskräckande verkan skall bli så stor som möjligt är det nödvändigt att klargöra för ryssarna att ett angrepp omedelbart kommer att leda till atombombning av själva Ryssland. Av humanitära skäl kan man inte avstå från att använda bomben, då hela den fria världens tillvaro står på spel. Och för övrigt, atombombens bruk medför inte i och för sig större förluster än krig med ordinära vapen. "Konventionella stridsmedel är inte mera humana och i längden inte mindre destruktiva än atomvapen; skillnaden ligger däri att de verkar mindre snabbt" (Martin).

De skäl som nu avhåller Ryssland från angrepp kan enligt flera inlägg väntas förlora i betydelse inom de närmaste åren; omkring 1953 antas ryssarna redo för aktion, bland annat med tanke på att vid denna tid deras atombombstillverkning kan vara i full gång. Vid denna tid måste västern därför vara rustad för ett "ordinärt" krig, där atombomber inte används på någondera sidan av fruktan för repressalier. Det gäller att använda denna frist på två år.

Detta resonemang, som mer eller mindre klart skymtar i flera inlägg, är så tillvida annorlunda än det i USA officiellt framförda (Marshall, Bradley) som atomvapnets dominerande betydelse starkare framhåves. I den officiella propa-

gandan är man benägen att skjuta undan atomvapnet, tydligen i syfte att inskränka de "ordinära" rustningarnas värde. I de refererade inläggen säges atomvapnet nu vara ett tillräckligt skydd, och behovet av "ordinära" rustningar motiveras med att situationen i framtiden blir en annan. I båda fallen skulle man önska en klarare precisering av problemen. Varför skulle USA inte kunna bevara sin överlägsenhet i fråga om atomvapnen? Hur kan de ordinära stridsmedlen tänkas bli utslagsgivande då atomvapnet står till buds — måste inte detta vapen tillgripas åtminstone av den part som känner sig hotad av nederlag? Förklaringen till att resonemangen från logisk synpunkt är otillfredsställande och ofullständiga är emellertid inte svårt att finna. Dels färgas debatten av en icke helt redovisad osäkerhet om hur det verkliga förhållande sig i fråga om de skilda stridsmedlen och framför allt om hur läget blir om några år. Dels vill man under alla förhållanden förebygga en rysk ockupation av Västeuropa, även om en sådan ockupation inom kort skulle brytas genom en amerikansk seger.

Det framgår redan av det sagda att de refererade författarna inte betraktar ett krig som oundvikligt. De är övertygade om att Ryssland siktar till världsherravälde, men de tror att ett starkt försvar kan avskräcka från angrepp och att efter en period av spänning en avgörande förändring kan inträda (kanske genom en omvälvning i Ryssland). Om preventivkrig är inte tal; det är en tanke för skräckslagna gangsters, skriver general Spaatz; vi är för hederliga och för starka för att falla för den. "Det finns blott ett medel att undvika ett tredje världskrig: det är att vara stark nog att hindra det" (Horrocks).

*

Av särskilt intresse är inläggen om Västtysklands andel i västerns försvar och främst de tyska artillärerna i detta ämne. Någon tvekan om hur Västtyskland i princip skall ställa sig finns inte. Ty frågan är i grunden, skriver general von Geyr, "om två tredjedelar av Tysklands män och industri skall tjäna Ryssland eller västern". Ett erövrat Västtyskland skulle omedelbart utnyttjas som rekryteringsområde och arsenal av de ryska erövrarna. Men de svårigheter som möter för en tysk upprustning är uppenbara: oron i Frankrike, den

utbredda oviljan mot militärtjänst i Tyskland.

På denna punkt har dr Freund gjort ett vägande inlägg. Han betonar att västmakterna gärna vill ha tyskarna med i försvaret, men att de, till stor del under inflytande av den franska misstänksamheten, önskar att tyskarna skall inta en sekundär position; typiskt är att Allary i sin uppsats närmast betraktar de tyska kontingenterna som ett slags reserv för den egentliga västarmén. Med en sådan inställning kan inte defaultismen och krigströttheten övervinnas i Tyskland, skriver Freund. Ty denna attityd ger intrycket att Tyskland betraktas som blott ett medel i västmakternas händer, att Tyskland skall försvaras blott så länge dessa maktens intressen så fordrar. Och skräcken för krig, och framför allt för en rysk ockupation, är i Tyskland så stark att dylika halvmesyrer inte kan egga försvarsviljan. Om Tyskland skall upprustas, måste det därför va-

ra i sådan omfattning att man tror på det betryggande i försvaret, och det måste göras klart att en ockupation inte är att befara. Det duger inte att inskränka den tyska armén med hänsyn till Frankrikes rädsla, det är en maximal ansträngning — eller ingen alls — som skall fordras av Tyskland. Av liknande skäl måste Tyskland få likställighet; det får inte betraktas som ett kolonialland från vilket man för billigt pris rekryterar trupper.

Misstron mot Tyskland är visserligen förställd, fortsätter Freund. "Vem kan klandra en person som säger att han aldrig mer kan lita på en tysk? Men det väsentliga är detta: om man känner så i fråga om tyskarna, skall man inte tala om att väpnad dem på nytt. Man måste bli fri från sin misstro eller uppges alla idéer om tyska soldater." Anslutningen till demokratin, avskyn för kommunismen, svagheten i förhållande till både öst och väst gör emellertid enligt Freund att misstron mot Tyskland inte längre är befogad — tysk upprustning bör för övrigt kunna ske i sådana former att västmakternas realkontroll säkerställs.

HERBERT TINGSTEN

Juli
81.2 ul. 3 k.
3 m. 1 a.
5: a 17